

періодах. Серед пріоритетних напрямків розвитку механізму управління прибутком підприємства в Україні є: оптимізація зовнішніх і внутрішніх, вхідних і вихідних грошових потоків; вдосконалення методів оцінки і планування обсягу прибутку на поточний і перспективний періоди; встановлення обґрунтованих пропорцій між частками прибутку, що спрямовуються на споживання та накопичення; якісний фінансовий контроль за виконанням завдань щодо використання та розподілу прибутку тощо [5, с. 35].

Список використаних джерел:

1. Грабовська І.В. Планування діяльності підприємств: навчально-методичний посібник / І.В. Грабовська, Г.І. Капінос. – Хмельницький: ТУЛ, 2002. – 142 с.
2. Калабухін Ю.Є. Управління прибутком торговельних підприємств / Ю.Є. Калабухін, Д.Ю. Ткаченко // Вісник економіки транспорту і промисловості. – 2014. – № 46. – С. 274-277.
3. Пігуль Н.Г. Управління прибутком підприємства / Н.Г. Пігуль. — Електронний ресурс. — Режим доступу: http://www.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/pprbsu/2010_28/10_28_11.pdf
4. Ткаченко Ю.Є. Сучасні підходи до управління прибутком промислового підприємства / Ю.Є. Ткаченко // Гуманітарний вісник ЗДІА. – 2011. – № 47. – С. 270-276.
5. Чорна О.М. Механізм управління прибутком підприємств в Україні / О.М. Чорна, О.О. Мацнева // Науковий вісник: Фінанси, банки, інвестиції. – 2012. – № 1. – С. 30-35.

Павло ЩЕРБ'ЮК
науковий керівник
к.е.н., доц. Стефанків О.М.
ІФННІМ ТНЕУ

ФІНАНСОВЕ ПЛАНУВАННЯ І ПРОГНОЗУВАННЯ У КОНТЕКСТІ ВІДПОВІДНОСТІ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ

Перехід національної економіки України на ринкові принципи функціонування та розвитку обумовлює необхідність переосмислення, систематизації та формування нових теоретичних уявлень про організацію в системі управління, зокрема, в плануванні діяльності підприємства. Досвід як зарубіжних фірм, так і українських підприємницьких структур свідчить, що недооцінка планування, в тому числі фінансового, його ігнорування призводять до значних, нічим не виправданих економічних втрат, і в кінцевому рахунку – до банкрутства.

Окремі методологічні, методичні й організаційні аспекти фінансового планування досліджували такі українські вчені, як: Крамаренко Г. О., Чорна О. Є., Лисенко М. С., Литвин Ю. О., Поддєрьогін А. М., Білик М. Д., а також зарубіжні автори, такі, як: В. Бочаров, Р. Брейлі, І. Брігхем та ін

Саме фінансове планування об'єднує структурні підрозділи підприємства загальною метою та координує всі процеси, пов'язані з його діяльністю. Це дає змогу найбільш повно й ефективно використовувати наявні ресурси, професійно розв'язувати різноманітні управлінські завдання. Необхідність складання планів визначається багатьма причинами, наприклад, Литвин Ю.О. виділяє три найважливіших:

- координуюча роль плану;
- невизначеність майбутнього;
- оптимізація економічних наслідків[1].

Призначення фінансового планування полягає у вирішенні таких основних завдань: забезпечення підприємства фінансовими ресурсами, необхідними для його нормальної господарської діяльності, в тому числі розширеного відтворення основних засобів підприємства, формування обігових коштів, матеріального стимулювання, забезпечення соціальних потреб працівників; виявлення резервів у господарській діяльності підприємства та спрямування їх на підвищення ефективності виробництва; забезпечення раціональних та взаємовигідних економічних відносин підприємства з іншими підприємствами-постачальниками матеріальних ресурсів, бюджетом та банками; здійснення контролю за господарсько-фінансовою діяльністю підприємства та за утворенням й використанням матеріальних, трудових і фінансових ресурсів [2].

Для українських підприємницьких структур можна відокремити декілька сфер, де є відчутна потреба в застосуванні фінансового планування: по-перше це новостворені підприємства. Активні процеси розвитку підприємництва призводять до створення нових організацій та підприємств, посилення конкуренції між ними, банкрутства і закриття багатьох з них. Діяльність новостворених підприємницьких структур неможлива без наукового обґрунтування плану дій, яким є бізнес-план. Він розробляється кожною підприємницькою структурою в період заснування і дає відповідь на велику кількість запитань, застерігає нових товаровиробників від можливих помилок і прорахунків. В бізнес-плануванні гнучко поєднуються виробничі і ринкові, фінансові і технічні, внутрішні та зовнішні аспекти діяльності підприємства. Для новостворених підприємницьких структур розробляється маркетинговий план, оцінюються реальні конкуренти, визначається стратегія розвитку, обґрунтовуються оптимальний обсяг виробництва, штати працівників, матеріальні ресурси, фінансові результати тощо;

по-друге - діючі підприємницькі структури, які здійснюють реструктуризацію та диверсифікацію виробництва. В умовах зростаючої конкуренції більшість підприємницьких структур вимушені постійно дбати про вдосконалення продукції, освоєння випуску новітніх конкурентноспроможних товарів і послуг, що призводить до значних структурних зрушень у виробництві. Істотні зміни в техніці, технології, організації виробництва, збуту продукції впливають на основні параметри діяльності підприємства. Необхідність їх визначення ще до початку проведення серйозних змін у виробництві викликає потребу планування діяльності підприємства відповідно до умов, що склалися, або

можуть скластися в майбутньому. Отримані в процесі планування очікувані параметри діяльності слугують основою при прийнятті відповідних управлінських рішень;

по-третє - сфера державних підприємств, де функція планування є традиційною. Однак традиційний характер планування не передбачає власних цілей розвитку, аналізу і прогнозування стану економіки в залежності від змін у внутрішньому та зовнішньому середовищах. Тому в умовах ринку державним підприємствам необхідно наново виробляти досвід планування діяльності;

по-четверте потрібно згадати про підприємства з частиною іноземних інвестицій в статутному фонді. Іноземні партнери, вкладаючи певні кошти в підприємницьку діяльність, прагнуть мати гарантії їх повернення, відповідного доходу з врахуванням орієнтовного часу його отримання, забезпечення найменшого господарського ризику. Крім того, в залежності від частки майна в статутному фонді, вони можуть брати безпосередню участь в управлінні підприємством, прийнятті управлінських рішень. Більшість західних інвесторів мають значний досвід планування підприємницької діяльності. Вони неохоче сприймають інформацію без відповідних обґрунтувань і підрахунків. Тому плідна співпраця з ними вимагає такого планування діяльності, яке базується на принципах і методах, зрозумілих обом сторонам у [3].

Однак поряд з факторами, які потребують широкого впровадження фінансового планування в сучасних економічних умовах, діють й інші фактори, які обмежують його застосування в Україні. Такими факторами виступають:

- відсутність зрозумілих стратегічних цілей у підприємств;
- нестабільність фіскальної політики держави;
- недостатність досвіду самостійної постановки цілей,
- планування дій і залучення ресурсів в умовах ринку;
- недоліки існуючої системи управлінського обліку;
- застарілі методи оперативного планування;
- відсутність фахівців, обізнаних із сучасними методами планування;
- недостатній рівень розвитку інформаційних технологій.

Тому сьогодні фінансове планування є одним із альтернативних фінансових інструментів, яке використовується підприємствами для налагодження фінансової діяльності та підвищення власної рентабельності та платоспроможності як одних із найбільш важливих показників міцного фінансового стану суб'єкта господарювання. Приділяючи більше уваги фінансовому плануванню, можна досягти зміцнення фінансової стабільності підприємства, створення передумов для отримання чистого прибутку, достатнього для самоокупності та самофінансування підприємства. Фінансовий план лише тоді стане реальним інструментом управління компанією, коли його виконання можна буде оперативно контролювати.

Список використаних джерел

1. Литвин Ю. О. Фінансове планування на підприємствах в сучасних умовах / Ю. О. Литвин, В. І. Матвійчук // *Актуальні проблеми розвитку*

фінансово-кредитної системи України. – Донецьк, ДонНТУ, 2013. – С. 67–85.

2. Білик М. Д. *Фінансове планування на підприємстві в сучасних умовах / М. Д. Білик // Фінанси України. – 2006. – № 4. – С. 133–141.*

3. Лисенко М. С. *Фінансове планування як основа забезпечення фінансової безпеки підприємств / М. С. Лисенко // Науково-технічна інформація. – 2011. – № 4. – С. 15–18.*

Людмила БУГРАК
науковий керівник
к.е.н., доц. Фурса Т.П.
ІФННІМ THEY

ОСОБЛИВОСТІ ФІНАНСОВОЇ СТРАТЕГІЇ ПІДПРИЄМСТВА

Сучасне підприємство функціонує в умовах обмежених ресурсів та можливої зміни зовнішнього середовища, тому потрібно приділяти значну увагу підвищенню ефективності прийняття оперативних, тактичних та стратегічних рішень.

Теоретичні та практичні аспекти прогнозування фінансових показників підприємств досліджувались у працях таких вітчизняних вчених, як: Ю. Адлер, М.Білик, І.Бланк, Є.Бойко, В.Забродський, М.Кизима, Д.Чессера, А.Шеремета та інших.

Проведені дослідження свідчать, що питання управління фінансовими ресурсами та формування стратегії ефективного функціонування підприємства є актуальними та потребують подальших розробок. Ю. Адлер [1, 34] розглядає планування як засіб ефективного управління всіма ресурсами, що знаходяться у розпорядженні підприємства. З усіх видів ресурсів найбільше значення для досягнення, утримання й нарощування потенціалу зростання всіх суб'єктів ринку мають фінансові, інноваційні, інтелектуальні та ресурси. [2, 87].

Фінансова стратегія підприємства являє собою складну багатофакторну орієнтовану модель дій і заходів, необхідних для досягнення постановлених перспективних цілей у загальній концепції розвитку щодо формування і використання фінансово - ресурсного потенціалу підприємства.

Розробка фінансової стратегії підприємства на сучасному етапі базується на методологічних засадах нової концепції управління – «стратегічного управління», яка активно впроваджується з початку 70-х років в корпораціях більшості країн Західної Європи. Концепція стратегічного управління відображає чітке стратегічне позиціонування підприємства (включаючи і фінансову його позицію), представлене в системі принципів і цілей його функціонування, механізмі взаємодії між елементами господарської та організаційної структури і формах їх адаптації до мінливих умов зовнішнього середовища. [3, 183].

Тому формуючи фінансову стратегію потрібно обов'язково застосовувати наступні взаємозалежні блоки:

- мету і завдання;